

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ**

Katedra inženýrské pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Praha 2014

Ladislav Šourek

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ**

Katedra inženýrské pedagogiky

**MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ MODERNÍCH VÝUKOVÝCH
TECHNOLOGIÍ VE VOLNOČASOVÝCH AKTIVITÁCH**

**OPPORTUNITIES OF FINANCING MODERN EDUCATION
TECHNOLOGIES IN LEISURE TIME**

Autor:	Ladislav Šourek
Studijní program:	Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku
Vedoucí práce:	PaedDr. Milan Škrabal

Praha 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně a použil jsem pouze podklady (literaturu, projekty, SW atd.) uvedené v příloženém seznamu.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne

podpis:.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce PaedDr. Milanu Škrabalovi za cenné rady a připomínky, které mi poskytoval v průběhu vzniku této bakalářské práce. Dále Bc. Jiřímu Rudolfovi za jeho komentáře a průběžnou oponenturu a technickou pomoc při konečném zpracování. V neposlední řadě děkuji své manželce, paní Olze Šourkové, za toleranci a morální podporu po celou dobu mého studia.

ANOTACE

Práce se zabývá analýzou legislativních dokumentů a odborné literatury. Sleduje rámec východisek a možností financování moderních výukových technologií ve volnočasových aktivitách. Cílem práce je vytvoření modelu financování centra volnočasových aktivit technického směru s orientací na získávání finančních prostředků z veřejných zdrojů. Práce zahrnuje poznatky z aplikace konkrétního projektového záměru aktivity určené pro rozvoj technického myšlení, znalostí a dovedností u žáků druhého stupně základních škol. Uveden je příklad uskutečnění soutěžní aktivity Technické hry s aplikací na podmínky spádové oblasti okresního charakteru a využitím varianty soutěže s mezinárodní účastí.

klíčová slova: volnočasové, aktivity, mládež, technické, vzdělávání, financování, dotace

ANNOTATION

This thesis deals with the analysis of legislative documents and technical literature. It defines the scope of resources and possibilities of financing of modern educational technology in leisure activities. The goal is to create a model of financing centers of leisure activities technical direction with a focus on raising funds from public resources. The thesis includes knowledge of application specific project plan activities for the development of technical thinking, knowledge and skills among students of primary school. An example of the realization of competitive activity games with applications Technical conditions of the catchment area of the district character and using variants of the competition with international participation.

Keywords: leisure, activities, youth, technical, education, financing, grants

Obsah

1	Legislativa a další programové dokumenty uplatňované ve vzdělávání se zřetelem k financování ve školství.....	9
1.1	Školský zákon	9
1.2	Bílá kniha	10
1.3	Schéma finančních toků ve školství	12
1.4	Přehled možných finančních zdrojů	13
1.5	Zdroje na financování projektu.....	14
1.5.1	Dotace ze státního rozpočtu.....	14
1.5.2	Dotace ze státních fondů.....	14
1.5.3	Dotace a grantová politika EU	15
1.5.4	Fondy EU	15
1.5.5	Hospodářská činnost obcí	15
1.5.6	Vlastní hospodářská činnost.....	15
1.5.7	Sponzorství a dary.....	16
2	Možnosti uplatnění finančních zdrojů se zřetelem na volnočasové aktivity v oblasti technické výchovy	17
2.1	Popis činnosti centra	17
2.2	Moderní výukové technologie a některé možnosti jejich uplatnění ve volnočasových aktivitách technického zaměření	17
2.3	Financování vzdělávacích volnočasových aktivit v podmínkách střediska volného času pro mládež typu technického centra	18
3	Zásady pro úspěšné řízení projektu.....	21
3.1	Možné procesní kroky při tvorbě projektu	22
3.2	Schematická struktura projektu	23
3.3	K vybraným zásadám tvorby projektu	24
4	Aplikace zásad realizace projektu v podmínkách technického centra pro děti a mládež.....	27
4.1	Technické hry.....	27
4.2	Soutěžní disciplíny technických her	31
4.3	Finanční rozpočet technických her.....	32
	Závěr.....	35
	Seznam zkratk	39
	Přílohy.....	40

ÚVOD

V současné době je na trhu práce velká poptávka po technicky vzdělaných lidech. Jako nedostatek je ve školní praxi i ve veřejnosti vnímána skutečnost, že již na základních školách bylo ovlivněno technické vzdělávání omezením praktických činností, také v důsledku rušení školních dílen. V jiné souvislosti je patrný také dopad na úroveň technického vzdělávání, kdy v minulosti bylo ve středním školství trendem rušit učňovské obory.

Volnočasové aktivity jsou jedním z východisek, jak seznámit mladou generaci s technikou a příbuznými obory. Přibližovat techniku formou přednášek, seminářů a zejména praktických činností a her, které jsou koncipovány způsobem, který bude přístupný pro dnešní mládež, bude pro ni podnětný se zřetelem na technické myšlení i profesní orientaci v oblasti studia technických oborů, uplatnění v řemeslech atp. Tyto aktivity jsou však v celkovém spektru volnočasových aktivit v ČR velmi podhodnoceny a jak vyplývá z některých zjištění, pouze 7% veškerých volnočasových aktivit se zabývá technickými obory.¹(Rudolf,2013,str 67)

Cílem této práce je analýza legislativních a kurikulárních dokumentů a odborné literatury. Na základě analýzy definovat základní rámec východisek a možností financování volnočasových aktivit v závislosti na zdrojích financování výchovně vzdělávacích aktivit. Vytvořit model financování technického klubu pro děti a mládež se zřetelem k možnostem financování moderních výukových technologií ve volnočasových aktivitách.

Práce je koncipována jako teoretická. Při zpracování tématu byla využita metoda literární, obecně logická. Práce je členěna do dvou částí. V první části je provedena analýza legislativních a kurikulárních dokumentů týkajících se možnosti financování volnočasových aktivit a v části druhé se věnujeme možnosti uplatnění legislativního rámce ve financování volnočasových aktivit se zaměřením na technický směr.

1. ¹ RUDOLF, Jiří. *Organizace volnočasových aktivit dětí a mládeže v oblasti technické tvořivosti*. Praha, 2013. Bakalářská práce (Bc.). České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií, katedra inženýrské pedagogiky. Vedoucí práce Milan Škrabal.

Legislativní části je věnována možnost financování volnočasových aktivit v České republice. Rozborem možností lze získat přehled o finančních prostředcích z grantů a programů ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, programů pro podporu práce s dětmi a mládeží pro neziskové organizace a také získání finančních prostředků z programů Evropské unie a dalších mezinárodních programů.

V části možnosti uplatnění legislativního rámce se věnujeme přípravě modelové struktury pro získání finančních prostředků pro Technický klub mládeže (TKM), který je součástí domu dětí a mládeže Rozmarýn v Litoměřicích. Dále také vytvořením schématu rozpočtování volnočasových a vzdělávacích aktivit technického klubu a v neposlední řadě také financování moderních výukových technologií.

1 Legislativa a další programové dokumenty uplatňované ve vzdělávání se zřetelem k financování ve školství

V této části, na základě analýzy legislativních a kurikulárních dokumentů a odborné literatury definujeme základní rámec východisek a možností financování volnočasových aktivit v závislosti na zdrojích financování výchovně vzdělávacích aktivit.

1.1 Školský zákon

zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Čtrnáctá část tohoto zákona, § 160 pojednává o financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu.

1. *Ze státního rozpočtu se za podmínek stanovených tímto zákonem poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost²(zákon č. 561/2004 Sb, Praha, 2005)*

c) škol a školských zařízení zřizovaných obcemi nebo svazky obcí, s výjimkou školských výchovných a ubytovacích zařízení podle § 117 odst. 1 písm. c) a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, a to na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na

-
2. ² ČESKO. Školský zákon - ŠZ: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon): 2005/2006: prováděcí vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k předškolnímu, základnímu, střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání: náležitosti plnění povinné školní docházky: organizace školního roku: výroční zprávy a hodnocení školy: ukončování vzdělávání: evidence úrazů: zákon o pedagogických pracovnících: právní výklady Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. 1. vyd. Praha: Newsletter, ©2005. 64 s. Soubor předpisů České republiky; seš. 11. ISBN 80-7350-052-3.

všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, **na výdaje podle § 184 odst. 1 a 2**, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle tohoto zákona poskytovány bezplatně, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání, [Národní program rozvoje vzdělávání v České republice, Praha, 2001]

Pro toto téma z toho vyplývá, že ze státního rozpočtu lze zafinancovat část pořizovacích nákladů na materiální a technické vybavení technického klubu. Náklady na mzdy nebo odměny za vykonanou práci mimo pracovní poměr.

1.2 Bílá kniha

Základním programovým dokumentem je „*Národní program rozvoje vzdělávání v České republice*“: bílá kniha. (Praha, 2001).³ zde jsou zakotveny základní požadavky a předpoklady rovněž pro zájmové vzdělávání. Z tohoto dokumentu vychází kromě specifických dokumentů také legislativní předpisy upravující procesy financování ve školství (školský zákon a navazující normy), včetně aktivit pro volný čas dětí a mládeže.

Zájmové vzdělávání je souhrn výchovně vzdělávacích, poznávacích, rekreačních a dalších systematických, ale i jednorázových činností a aktivit, směřujících k účelnému a efektivnímu naplnění volného času a umožňujících získat vědomosti a dovednosti mimo organizovanou školní výuku. Plní funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, zdravotní (regenerační a relaxační), sociální a preventivní.

Jedním z důležitých faktorů je financování tohoto typu vzdělávání, které je přímo založeno na požadavku:

„(...) základ financování této rozšířené činnosti by měl položit stát účelovými nárokovými prostředky, vymezenými v rozpočtu, doplněnými vícezdrojovým financováním za účasti obce, místních firem a sponzorů, případně nadací.“

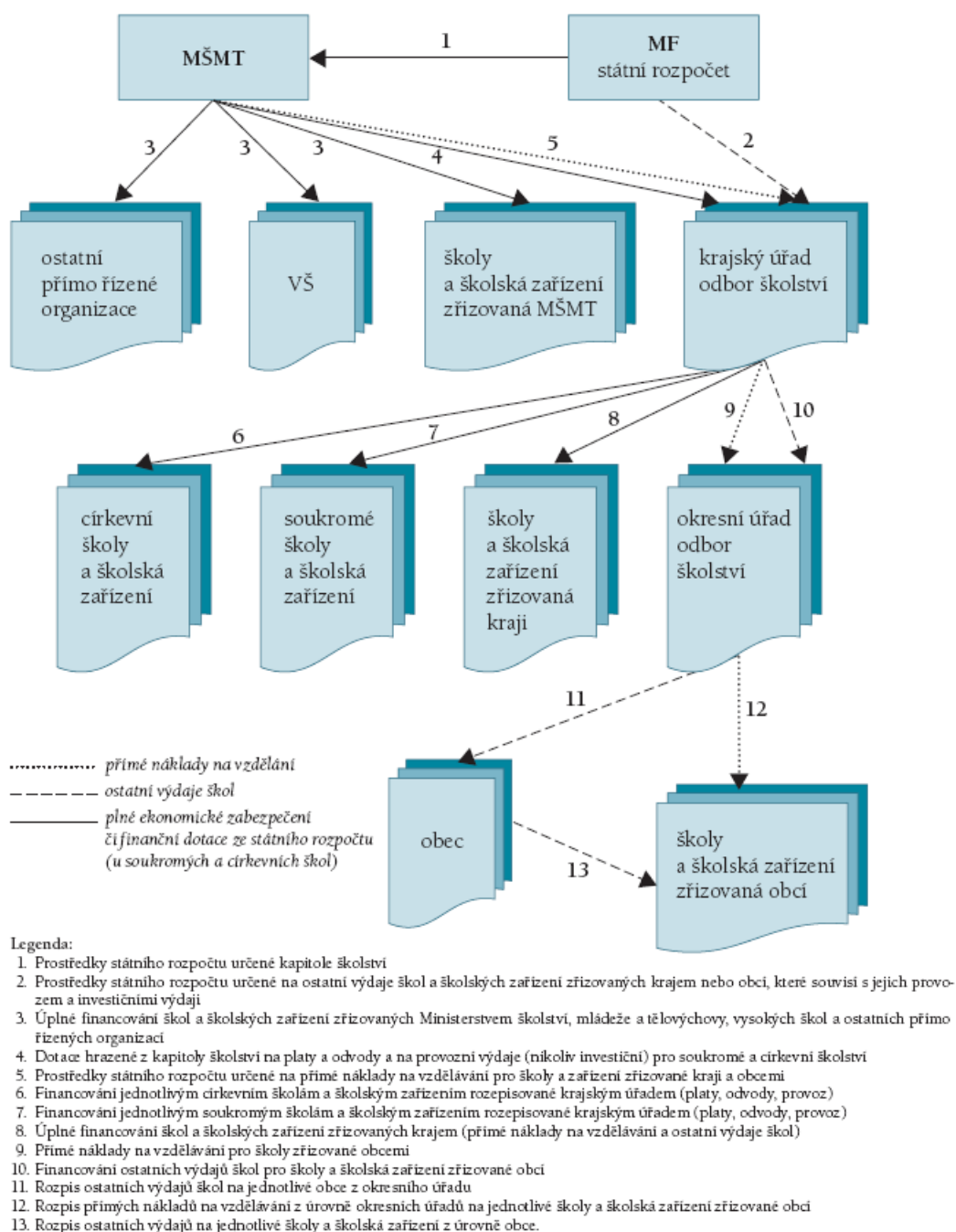
³ *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: bílá kniha*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001. 98 s. ISBN 80-211-0372-8. Kapitola 8

Z veřejně dostupných informací vyplývá, že financování volnočasových aktivit technického směru je dlouhodobě podceňováno. Česká republika vydává na vzdělávání 4,5% hrubého domácího produktu (HDP). V žebříčku 34 členských států Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) je tak na předposledním místě. Menší podíl peněz dává do školství pouze Slovenská republika. Průměr výdajů na školství se u vyspělých zemí pohybuje kolem 6,1% HDP.⁴

⁴ Zdroj MŠMT, srovnávací zpráva za rok 2012

1.3 Schéma finančních toků ve školství

Schéma je převzato z *Národní program rozvoje ve vzdělávání v České republice – „Bílá kniha“*.⁵

⁵ Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. *Národní program rozvoje ve vzdělávání v České republice – „Bílá kniha“*. Ústav pro informace ve vzdělávání, Taurius: Praha, 2001. ISBN 80-211-0372-8, s.24

1.4 Přehled možných finančních zdrojů

Jak je patrné z této tabulky, předpokladem pro zajištění finančních prostředků pro činnost technického centra, je nutnost více zdrojového financování.⁶(Rudolf, Praha,2013) Finanční prostředky pro činnost centra jsou nemalé a město má omezené finanční prostředky. Náklady na činnost je nutné rozdělit na více subjektů. Pokud chceme, aby centrum fungovalo, neměli bychom se spoléhat na jeden zdroj příjmů. Z vícezdrojového financování vyplývá, že můžeme opatřit více prostředků a tím zlepšit činnost volnočasových aktivit a tím zajistit udržitelnost.

subjekt	zdroj	příjemce
MŠMT	státní rozpočet	technické centrum, přímá dotace na zřízení
MŠMT	dotace EU	technické centrum, zřizovatel, účelově podmíněné prostředky
MŠMT	grantová politika EU	technické centrum
MŠMT	státní rozpočet	Technické centrum, zřizovatel - kraj, obce
kraj	MŠMT, kapitola školství, krajské normativy	technické centrum
kraj	vlastní prostředky, investiční fondy	technické centrum
kraj	grantová politika	technické centrum
obec	rozpočet obce, kapitola školství, mimoškolní činnost, dětské organizace	technické centrum
obec	grantová politika	technické centrum
školská zařízení, ZŠ a další subjekty s participací na technické centrum	rozpočty škol, vlastní prostředky	technické centrum
podnikatelské subjekty	granty	technické centrum

⁶ RUDOLF, Jiří. *Organizace volnočasových aktivit dětí a mládeže v oblasti technické tvořivosti*. Praha, 2013. Bakalářská práce (Bc.). České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií, katedra inženýrské pedagogiky. Vedoucí práce Milan Škrabal.

podnikatelské subjekty	přímá finanční podpora, sponzorské dary	technické centrum
soukromé subjekty	dary	technické centrum
technické centrum	hospodářská činnost, školení, rekvalifikace	technické centrum

1.5 Zdroje na financování projektu

Podle tabulky uvedené výše, můžeme rozdělit financování projektu do několika oblastí. Pokud budeme projektovat financování technického klubu je potřeba mít na zřetely fakt, že je nutno vytvořit vícenásobné financování pro danou činnost. Pro financování projektu je možno využít několika alternativ. Jedná se o dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, dále můžeme využít dotace z EU a grantovou politiku Evropské unie. Příjmy z hospodářské činnosti krajů a obcí hrají také velmi důležitou úlohu ve finanční sféře volnočasových aktivit. V neposlední řadě je možno využít také vlastní činnost. Další možností získání finančních prostředků je také forma půjčky, úvěru či leasingu. Tuto variantu bychom nedoporučovali z důvodů splátek. Jedná se o určitá centra, která jsou nevýdělečná, a proto by bylo velmi komplikované dodržovat splátky.

1.5.1 Dotace ze státního rozpočtu

Poskytované dotace do rozpočtů krajů a obcí je uveden v zákoně č.268/1994 Sb. O státním rozpočtu⁷. Z důvodů úsporných opatření ve státním rozpočtu však v současnosti dochází k poklesu dotací obcím. Jako příklad bych zde uvedl příspěvek na školství na částečnou úhradu provozních výdajů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a také dotaci na výkon zřizovatelských funkcí.

1.5.2 Dotace ze státních fondů

Obce mohou čerpat dotace ze státního fondu na základě žádosti o podporu konkrétního projektu nebo záměru. Dotace mají stanovena přísná kritéria a podmínky čerpání finančních prostředků. Z tohoto důvodu jsou vystavena kontrolám efektivnosti využití těchto prostředků. Je zde možno čerpat dotace ze Státního fondu životního prostředí. Další státní fondy, jako je fond dopravní infrastruktury, fond rozvoje bydlení nebo pozemkový fond danému tématu nevyhovují.

⁷ *Státní rozpočet České republiky na rok 1994: schválený Parlamentem dne 7. prosince 1993.* Praha: Ministerstvo financí, 1994. 78 s

1.5.3 Dotace a grantová politika EU

V roce 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie se otevřela možnost využívání finančních prostředků, které EU vynakládá na politiku hospodářské a sociální soudržnosti. Finanční prostředky nepřijímá pouze stát, ale i obce, kraje, podnikatelé nebo neziskové organizace. Evropská komise vytváří granty, které přispívají k realizaci evropských programů. Zájemci reagují tím, že předloží návrh svého projektu. Oblasti, ve kterých je možnost získání dotací jsou tyto: oblast školství, sociální oblast, oblast kultury a oblast zdravotnictví.

1.5.4 Fondy EU

Fondy EU můžeme rozdělit na strukturální fondy a fond soudržnosti. Slouží jako nástroj pro realizaci evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Evropská unie financuje maximálně 85% způsobilých výdajů. Pro úspěšné čerpání musí tedy ČR vynaložit přibližně 133 miliard korun z národních zdrojů. Jelikož EU financuje celou řadu neinvestičních projektů s různým zaměřením, nás bude v této části zajímat pouze projekt rozvoje měst a obcí, kde je část zaměřená na infrastrukturu pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit.

1.5.5 Hospodářská činnost obcí

Obce pro poskytování služeb účelově zřizují rozpočtové, příspěvkové a obchodní subjekty. Tyto subjekty poté vykazují zisky a výnosy ze své hospodářské činnosti. Příjmy z této činnosti tvoří nejpodstatnější výnos obecní pokladny

1.5.6 Vlastní hospodářská činnost

Jedná se o zisky a výnosy z hospodářské činnosti, kterou daný subjekt bude sám vykonávat. Jedná se o pořádání seminářů, přednášek, kurzů apod. Jako další možnost je využití finančních prostředků, které sami uchazeči zaplatí za volnočasové aktivity.

1.5.7 Sponzorství a dary

V neposlední řadě je zde možnost oslovit místní podnikatele a firmy, zda by se nechtěli podílet na financování volnočasových aktivit. Zde mohou, poskytnou peněžní dar anebo se podílet na financování moderních výukových technologií ve formě nákupu materiálu, výukového software, výpočetní techniky, robotických platforem atd.

Na základě rozboru legislativních a kurikulárních dokumentů a odborné literatury jsme definovali základní rámec východisek a možností financování volnočasových aktivit. Je patrné, že pro financování volnočasových aktivit technického zaměření je nutno použít model více zdrojového financování. Finanční prostředky lze získat ze státního rozpočtu, z rozpočtu MŠMT, grantové politiky EU nebo z rozpočtu krajů a obcí. V neposlední řadě je zde možnost získání sponzorského daru od podnikatelské sféry nebo od soukromých subjektů a také možnost vlastní hospodářské činnosti daného zařízení.

2 Možnosti uplatnění finančních zdrojů se zřetelem na volnočasové aktivity v oblasti technické výchovy

Model financování volnočasových aktivit je koncipován pro technické centrum, které se snaží o popularizaci vědy a techniky mezi dětmi a mládeží a slouží jako edukační centrum pro podporu výuky technických disciplín na základních školách. Dále toto centrum poskytuje technické zázemí pro realizaci projektů středoškolské odborné činnosti, kde zajišťuje profesionální odborné vedení.⁸(Rudolf, Praha,2013)

2.1 Popis činnosti centra

Technické centrum, které je zde popisováno, působí na rozloze okresního města. Do této aglomerace tedy spadají jak základní školy, střední školy tak i gymnázia. V okrese je několik středních škol technického zaměření, což je výhodou pro hledání vyškolených lektorů pro práci s dětmi a mládeží.

V klubu se nachází několik technických sekcí. Jedná se o sekce robotiky, elektrotechniky, modelaření, informační technologie, fyziky a matematiky a také techniky a životního prostředí. Všechny tato sekce potřebují pro svou činnost nemalé finanční prostředky, které se musí zajistit.

2.2 Moderní výukové technologie a některé možnosti jejich uplatnění ve volnočasových aktivitách technického zaměření

Nejčastěji se jedná o využití výpočetní techniky ve vzdělávání. Existuje však celá řada platforem, které patří pod výukové technologie, ale nepatří do sekce výpočetní techniky. Máme na mysli stavebnice v oblasti robotiky, elektrotechniky tak i v oblasti modelaření, apod. Technické centrum používá pro svou hlavní činnost v oblasti robotiky platformy založené na jednoduché stavebnici LEGO. Jedná se o dvě základní, NXT a EVE3. Tyto stavebnice neobsahují jen základní stavební prvky, ale také elektrické části pohonů a v neposlední řadě také soustavu čidel a snímačů. V oblasti elektroniky jsou využity technologie založené na jednoduchých elektronických stavebnicích, kde

⁸ RUDOLF, Jiří. *Organizace volnočasových aktivit dětí a mládeže v oblasti technické tvořivosti*. Praha, 2013. Bakalářská práce (Bc.). České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií, katedra inženýrské pedagogiky. Vedoucí práce Milan Škrabal.

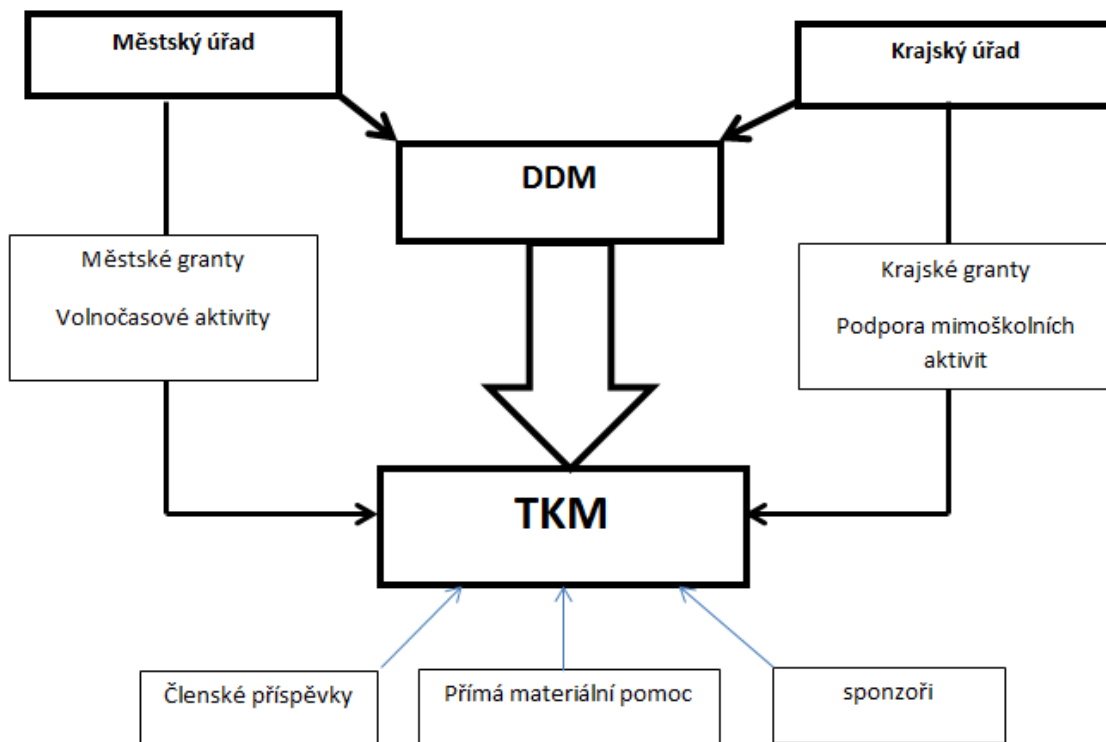
se dá názorně a efektivně demonstrovat činnost jednotlivých elektrických zapojení. Od základních elektrických obvodů, až po složité elektrické obvody zabývající se obnovitelnými zdroji elektrické energie. Tyto systémy jsou řízeny jednoduchým procesorovým systémem ARDUINO. V sekci modelaření jsou používány jednoduché stavebnice létajících modelů a lodí, které slouží k výuce základních fyzikálních veličin. (aerodynamika, vztlak, atd.). Všechny tyto technologie nejsou zrovna levné, ale jsou potřebné ke vzdělávání dětí a mládeže v technickém centru. Je potřebné zajistit dostatek financí pro činnost všech sekcí technického centra.

2.3 Financování vzdělávacích volnočasových aktivit v podmínkách střediska volného času pro mládež typu technického centra

Technické centrum je v tomto modelu koncipováno jako samostatně působící součást víceoborového střediska volného času. Model vychází z podmínek vyplývajících z prostředí aglomerace typu okresního města se spádovou oblastí, v níž působí kromě zařízení předškolního vzdělávání několik základních a středních škol. Jak vyplývá také z výše uvedených skutečností, z nichž vychází cílová skupina účastníků volnočasových aktivit, rovněž technicky zaměřených a uskutečňovaných technickým centrem, a to především pro účastníky z úrovně základního vzdělávání, potencionálně pak i středního vzdělávání, všeobecného i odborného zaměření.

Na schématu je graficky znázorněn model financování technického centra⁹

Schéma financování technického centra

Z tohoto jednoduchého schéma je zřejmé, jakým způsobem je financován TKM. Okresní město je zřizovatelem domu dětí a mládeže (DDM). Jednou částí tohoto zařízení je také technický klub. DDM je přímo financován MÚ a z ústeckého kraje dostává dotace na mzdy lektorů podle počtu přihlášených žáků do různých volnočasových aktivit. Financování TKM je tedy plně na DDM a to včetně nájmu a energií. Roční rozpočet klubu je 116.000 Kč, který je použit na technické vybavení a nové technologie. Další finance přicházejí od sponzorů. To činí 30% rozpočtu ročně a nemůžeme zapomenout ani na členské příspěvky od žáků, kteří navštěvují technický klub. 50% celkového rozpočtu je použita na materiální zabezpečení činnosti v jednotlivých sekcích TKM. Celková částka, kterou ročně disponujeme je 196.000 Kč. Nesmíme zapomenout také na přímou materiální pomoc, která sice není finanční hotovostí, ale ušetří klubu nemalé finance. Tato kalkulace je však jen na technické vybavení a financování moderních výukových technologií. Nesmíme zapomínat také na náklady za energie a nájemné objektu, kde technický klub působí.

⁹ ŠOUREK, 2014, vlastní schéma

V této části jsme představili technické centrum a jeho aktivity a také jsme objasnili pojem moderních výukových technologií ve volnočasových aktivitách dětí a mládeže. Ze schématu je zřejmé, že pro model financování technického centra byl navržen vícezdrojový systém financování.

3 Zásady pro úspěšné řízení projektu.

Vzhledem ke skutečnosti, že s ohledem na vývojové trendy v současné společnosti a také ve školství, významný podíl finančních prostředků pro zabezpečení střediska volného času – technického centra pokrývají zdroje z grantů. Předpokladem je, že pedagogičtí pracovníci tohoto typu zařízení pro mládež v rámci rovněž manažerské části výkonu jejich činnosti, se tak nezbytně budou ucházet o získání grantových prostředků. Předpokladem v této souvislosti je, že jak projektování záměrů, pro jejichž uskutečnění se střediska volného času ucházejí příslušnou žádostí o grant, tak řízení realizace projektů a čerpání poskytnutých finančních grantových prostředků nezbytně musí být profesionalizováno. V této části se proto zaměřujeme na některé aspekty řízení činností spojených s projekty.

V současnosti se velmi často setkáváme se slovy projekt nebo grant v mnoha oblastech od sociální sféry, zdravotnictví, školství, kultury a mimo jiné i u neziskových organizací, které se mohou zabývat i mimoškolním vzděláváním a volnočasovými aktivitami mládeže.

Projekt lze definovat jako soustavu činností směřujících k předem stanovenému cíli, která má určitý začátek i konec. Vyžaduje spolupráci různých profesí a využívá je pro vytvoření výstupu. K tomu aby byl projekt úspěšný měl by splňovat trojimperativ. Jedná se o nástroj používaný v rámci projektového managementu, s jehož pomocí se snažíme zodpovědět tři základní otázky. Jedná se o věcnou rovinu, časovou rovinu a finanční rovinu řešeného projektu. Není však zaručeno, že při splnění podmínek trojimperativu bude vždy projekt úspěšný nebo naopak.

Proto praxe projektového řízení používá tzv. **kritéria úspěchu projektu**, která jsou hlavním měřítkem, dle kterého posuzujeme **poměrný úspěch** nebo **neúspěch projektu**. Hlavním požadavkem je jejich **srozumitelnost, jednoznačnost a měřitelnost**¹⁰. (Doležal, J., Praha, 2012, str 35)

Pro každý nový projekt a každého nového zákazníka by měla být kritéria znovu stanovena, zhodnocena, analyzována a velmi dobře komunikována a to nejenom se zákazníkem projektu. Kritéria se mohou v průběhu projektu, zejména při změně rámcových podmínek upravovat.

Hlavním cílem manažerů projektů je dosažení úspěchu a vyhnutí se nezdaru. Od počátku projektu je třeba přesné dodržení definic a kritérií, které jsme si předem stanovili. Úspěšnost celého projektu pak závisí na dosažení cílů projektu v rámci předem dohodnutých limitů. K dosažení výsledků je možné použití strategie okruhů, které jsou znázorněny na schématu.

¹⁰ DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Branislav LACKO. *Projektový management podle IPMA*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 526 s. Expert. ISBN 978-80-247-4275-5. Strana 35.

Požadavky, strategii a cíle projektu, které jsme pro danou situaci vytvořili, může jedna zainteresovaná strana shledat za více úspěšné, zatímco jiné strany je mohou hodnotit jako méně úspěšné

3.1 Možné procesní kroky při tvorbě projektu

Ve snaze přiblížit zásady postupu při řízení procesů přípravy projektu je dikce zvolena z metodických důvodů do formy příkazových formulací v následujícím přehledu kroků.

- 1. Shromážděte požadavky, zdokumentujte je a získejte jejich odsouhlasení*
- 2. Stanovte strategii projektu a aplikujte kontinuální řízení změn*
- 3. Definujte cíle, posuďte a vyhodnoťte projekt, vyhotovte studii proveditelnosti a vypracujte plány projektu*
- 4. Komunikujte se všemi zainteresovanými o postupu a změnách*
- 5. Validujte požadavky v každém klíčovém bodě životního cyklu projektu*
- 6. Určete, na kolik vytvořená strategie, studie a plány souhlasí s původními cíli a požadavky, a získejte schválení projektu*
- 7. Zahajte proces kontinuálních revizí (přezkoumání) projektu.*
- 8. Dokumentujte získané poznatky a aplikujte tyto poznatky v budoucích projektech¹¹.(DOLEŽAL, Praha, 2012,str 58)*

¹¹ DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Branislav LACKO. *Projektový management podle IPMA*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 526 s. Expert. ISBN 978-80-247-4275-5. Strana 58.

V další části práce se pokusíme transformovat tyto kroky do formy jednoduchého schématu.

3.2 Schematická struktura projektu

Pro potřeby vymezení základního pojetí jednotlivých částí schématu, jejich náplně, uvádíme následující komentář. Účelem je vymežit kritéria, která znamenají rovněž zásady uznatelnosti projektu, účelu pro který mají být získány prostředky, jak a za jakých podmínek bude projekt realizován, jaká bude nákladovost jednotlivých aktivit plánovaných v projektu a jejich udržitelnost, jak dlouho bude výstup realizovaný z projektových prostředků uplatňován v praxi.

3.3 K vybraným zásadám tvorby projektu

Jak postupovat při tvorbě projektu závisí na okolnostech, které jsou pro každý projekt dané. Každý projektant by si měl na začátku projektu odpovědět na otázky, které tvoří základní schéma projektu. Je třeba si uvědomit některé důležité okolnosti. Popis každého projektu by měl být stručný, jasný, smysluplný a především logický. Pokud má být projekt úspěšný, měl by vyhlášovatele přesvědčit o tom, že má projekt smysl.

1. kritérium „PROČ“

V první řadě je nutno formulovat problém, který bude projekt řešit. V této otázce je velmi důležité jasně a stručně odpovědět na to, z jakého důvodu problém vznikl, pro koho bude přínosem a hlavně proč vůbec řešíme tento problém. Tato část by dále měla obsahovat sdělení o tom, jaký dopad bude mít projekt. Tímto máme na mysli rozdíl mezi stávající situací a stavem, kterého chceme dosáhnout. Je zřejmé, že v této části bychom měli především zaujmout a vše co budeme popisovat je jen na nás. Předpokládá se, že víme, proč žádáme o finanční podporu našeho projektu a musíme to také srozumitelným způsobem sdělit.

2. kritérium „CO“

Tato otázka je úzce spjata faktem co vlastně svým projektem sledujeme. Stanovení jasných a konkrétních cílů je předpokladem našeho úspěchu. Toto je velmi důležité pro další proces plánování. Cíle musíme stanovovat reálně, konkrétně a musí být jasně formulovány. Předpokládaný přínos projektu úzce souvisí s konkrétními cíli projektu. Jedná se o definování změn, ke kterým dojde u cílové skupiny, pro kterou je projekt navrhován nebo jaké dopady bude mít projekt v širší společenské souvislosti.

3. kritérium „PRO KOHO“

Pro zdárnou realizaci a dosažení projektových výsledků je nutná důležitá podmínka. Touto podmínkou se rozumí správné určení cílové skupiny, která bude mít z projektu největší užitek. Zaměříme se na specifikaci a zdůvodnění

otázky, proč právě tato cílová skupina. Další velmi důležitý atribut je počet osob, kterých se projekt bude dotýkat a pro koho bude přínosem.

4. kritérium „JAKÝM ZPŮSOBEM“

V této části je potřebné vytvořit harmonogram projektu. Jedná se o základní odpovědi na otázky: jak, co, kdy? Pro dosažení cílů projektu je vhodný popis jednotlivých metod práce. Následuje vysvětlení aktivit, které budou uskutečňovány a zdůvodnění za jakým účelem byly zvoleny právě tyto metody. V tomto bloku se také můžeme zmínit o tom, kolik pracovníků a hlavně jaké pracovníky potřebujeme k realizaci svého projektu. Pokud budeme realizovat grant, který je vypsán je nutné dodržet pokyny pro žadatele, které vyhlášovatel zadal. V těchto pokynech bývají uvedeny aktivity, které budou u vámi zvoleného grantu podporovány. Při definování aktivit je nutností vyvarovat se přílišným obecnostem. Je třeba se spíše zaměřit na logickou posloupnost daných aktivit.

5. kritérium „KDY, KDE, KDO, S KÝM“

Zde bychom se měli zamyslet nad otázkou konkrétní časové posloupnosti v řešení situací daného projektu. Jedná se o přesný rozpis prací nebo jednotlivých aktivit a také v neposlední řadě termín jejich realizace. V žádosti o grant je také nutno zadat kde se bude projekt řešit. (dané místo určení, město, organizace apod.). Uvádíme zde také realizační tým projektu, kdo konkrétně bude projekt realizovat. Jedná se o prostorové a věcné zabezpečení projektu. Do projektu mohou také připojit partnery, kteří budou mít formu finančního či nefinančního charakteru.

6. Kritérium „ZA KOLIK“

Velmi důležitá otázka, která se týká financování daného projektu. Je velmi důležité a potřebné se zamyslet a vytvořit podrobný položkový finanční rozpočet. V tomto rozpočtu se musí objevit veškeré položky pro realizaci projektu a to včetně mezd realizačního týmu. Myšlenka dalších finančních zdrojů je velmi vhodná. Dokazuje to, že usilujete o vícezdrojové financování projektu. Pokud budeme schopni dokázat toto financování, značí to, že budeme schopni prosadit svůj projekt i za předpokladu, že nám nebude poskytnuta finanční dotace z grantu. Samozřejmě z toho pak vyplývá to, že nebudeme schopni realizovat projekt v plném rozsahu a tím musíme projekt omezit. Velmi důležitý je fakt, že finanční rozpočet musí odpovídat popisu projektu.

7. Kritérium „VÝSLEDEK, PŘÍNOS A UDRŽITELNOST“

Hodnocení výsledků samo o sobě není považováno za příliš významné a ze strany žadatelů není na toto kladen zvláštní důraz. Jedná se ale o důležitý bod ze strany donátora. Podle dobře stanovených metod hodnocení dodáváme projektu důvěryhodnost. V první řadě je nutné určit jaké výstupy a výsledky bude mít náš projekt. Výstupy a výsledky by měly být v souladu s formulovanými cíly projektu. Vyhodnocování projektu je spojeno se způsobem vedení dokumentace a záznamů. Z tohoto hlediska je nutné jmenovat konkrétní osoby, které budou zodpovědné za vyhodnocení a kontrolu. Hodnocení je velmi důležité jak pro realizátora projektu, tak i pro donátora.

Co se týká oblasti přínosu, zde můžeme zhodnotit jaký dopad má náš projekt jak na cílovou skupinu pro kterou byl tvořen tak i pro další sféry. Jedná se o zhodnocení projektu z hlediska inovace daného problému. Každý projekt by měl určitým způsobem modernizovat stávající situaci nebo vytvářet situace nové.

V přípravě projektu bychom se měli zabývat i otázkou udržitelnosti. Jedná se o to, že každý projekt by měl mít určitou časovou osu, po kterou bude projekt schopen života. Zadavatel při vyhlašování grantových projektů uvádí období, po které musí projekt fungovat.

8. Kritérium „VYHODNOCENÍ“

Vyhodnocení projektu je možno až po určité době, po kterou projekt funguje. Není možné hodnotit něco, co ještě není ani realizováno. Proto je tato otázka vyhodnocování diskutabilní.

4 Aplikace zásad realizace projektu v podmínkách technického centra pro děti a mládež

V následující části práce je představen postup realizace projektu na příkladu aktivity určené pro děti ve věku základního vzdělávání, a to druhého stupně základních škol. Jedná se o aktivitu s názvem „TECHNICKÉ HRY“. Konceptem projektu je popularizace vědy a techniky na základních školách a ověření předpokladu, že i žáci druhého stupně ZŠ jsou schopni zpracovat a obhájit „malé vědecké projekty“. Záměrem této akce je představit technické aktivity širšímu okruhu mládeže a to formou soutěže. Akce měla i mezinárodní účast. Zúčastnil se jí jedem tým z Německa. Žáci si zde vyzkoušeli týmovou práci a také získali zkušenosti při obhajobě svých projektů. Přínosem je zjištění stavu technického myšlení, manuální zručnosti a znalostí z oblasti přírodních věd u žáků druhého stupně ZŠ.

4.1 Technické hry

TKM v letošním roce pořádal první „Technické hry“, určené pro žáky 2. stupně základních škol. Pro zdárné konání byl vytvořen realizační tým, který si odpověděl na základní otázky týkající se projektu. Hry jsou navrženy pro šestičlenná družstva z jednotlivých škol v regionu. Každý z týmů měl za úkol vytvořit a obhájit vlastní projekt, týkající se technické oblasti nebo oblasti z přírodních věd. Dalším úkolem bylo vyrobit vozítko na solární pohon. Materiál na výrobu soutěžící obdrželi od realizačního týmu ještě před konáním technických her. Další disciplíny jsou uvedeny níže v sekci 4.2. Pro realizaci tohoto projektu bylo nutno vytvořit model vícezdrojového financování, který pokryje všechny náklady spojené s financováním této akce. V tomto modelu je do vícezdrojového financování zapojeno pět subjektů. Tabulka nákladů je uvedena níže v sekci 4.3 finanční rozpočet technických her.

Postup podle schématu struktury projektu.

1. Proč?

V naší společnosti se dlouhodobě zanedbává technické vzdělávání a prohlubování znalostí přírodních věd v oblasti fyziky, matematiky, chemie. Manuální zručnost žáků je také na velmi slabé úrovni. Vyplývá to z důvodu zrušení praktických cvičení (práce v dílnách) na základních školách. Tento projekt by měl podpořit volnočasové aktivity technického směru. Přínosem akce

je také možnost porovnání technických schopností a znalostí žáků 2. stupně z různých škol v regionu. Soutěž podobného charakteru v tomto regionu nebyla nikdy realizována a je zde snaha o vybudování tradice technických her. Dalším důvodem pořádání technických her je ukázat dětem, že technika není ve své podstatě nic složitého a může být zdrojem poučení a zároveň zábavy.

2. Co?

Jedná se o soutěž 6-ti členných týmů žáků 2. stupně základních škol. Hlavním úkolem je zhotovení a prezentaci projektu, který se dotýká jakékoliv oblasti přírodních a technických věd. Další částí soutěže je zhotovení vozítka na solární pohon. Na tuto část budou mít žáci dostatečně dlouhou dobu. Přímo na místě konání technických her budou žáci plnit dílčí úkoly z oblasti techniky, kreativity, týmové spolupráce a obecných znalostí z oblasti fyziky a přírodních věd. Tyto dílčí části jsou pojaty zábavnou a soutěžní formou. Účastníkům soutěže přinesou poznání, že technika může být zábavou a zároveň zdrojem poučení a že týmová práce vede ke společnému výsledku.

Předpokládaným přínosem je povědomí o TKM a o možnosti prohlubování svých znalostí a dovedností pravidelnou činností v technickém klubu. V širším společenském kontextu, soutěž může poukázat na dlouhodobé zanedbávání technické výchovy a na straně druhé podnítit podporu technických aktivit u mládeže.

3. Pro koho?

Cílovou skupinou jsou žáci 2. stupně základních škol v regionu. Věk žáků je záměrně zvolen. Důvodem jsou znalosti přírodních věd, které vyplývají z RVP základních škol. Plánovaná kapacita soutěže je 20 týmů po 6 žácích. Celková kapacita je 120 soutěžících.

4. Jakým způsobem?

Termín technických her je 20. 10. 2014 v době od 09.00-17.00. Akce se uskuteční v kulturním domě. Pro tuto akci je nutné sestavit realizační tým. Ten má za úkol připravit časový plán celé akce od přípravných fází až po finální část, samotnou soutěž v kulturním domě. Dále má na starost finanční plán, strukturu soutěží a jednotlivých disciplín, materiální zabezpečení, koordinaci s poskytovatelem prostoru pro konání, propagaci a její distribuci. Je nezbytné zabezpečit akci také po stránce cateringu. Program je časově náročný a pro soutěžící a realizační tým bude zajištěno občerstvení. Realizační tým se také

postará o medializaci projektu v tisku a regionální televizi. Musí zajistit organizační tým a nezávislou odbornou porotu a systém vyhodnocování soutěží. V neposlední řadě také ceny a odměny pro soutěžní týmy. Jelikož se jedná o celodenní akci, bude postaráno o moderování jednotlivých soutěží.

5. Kdy, kde, kdo, s kým?

Konání samotných her je stanoveno na 20. 10. 2014 v době od 09.00-17.00 hod. v kulturním domě. Realizátorem soutěže je DDM a jeho část TKM.

Časový plán celé akce:

Červenec 2014: rozvaha nad projektem
Srpen 2014: přípravná fáze
Září 2014: materiální příprava
Říjen 2014: konání akce
Listopad 2014: vyhodnocení akce

Plán soutěží a jednotlivých disciplín:

Obhajoba projektu z oblasti přírodních věd
Solární vozítko
Balistika (katapult od Leonarda de Vinci)
Znalostní test – přírodní vědy
Skafandr pro vejce
Šikovní ruka
Letecký konstruktér
Prostorová představivost

tuto část rozebereme podrobněji v kapitole 4.2

Partnery pro tuto akci jsou:

Krajský úřad
Městský úřad
Podnikatelská sféra
Státní škola
Průmyslová sféra

6. Za kolik?

Celkové náklady na akci nebudeme zveřejňovat z důvodu rozdílných cen služeb v různých regionech. V následující tabulce bude pouze procentuální vyjádření nákladů a poskytnutých finančních prostředků na tuto akci

Krajský úřad – 40%
Městský úřad – 10%
Podnikatelská sféra – 20%
DDM a TKM – 10%
Průmyslová sféra – 20%

Rozpočet akce:

Materiální náklady: 25%
Propagace: 20%
Moderování: 5%
Občerstvení: 10%
Cestovné: 5%
Odměny a ceny: 25%
Odměny realizačnímu týmu: 5%
Odměny odborné porotě: 5%
Nájemné soutěžních prostor: 0% – dar města

tuto část rozebereme podrobněji v kapitole 4.3

7. výsledek, přínos a udržitelnost

Výsledkem projektu je vlastní konání soutěže a účast soutěžících žáků a veřejnosti, složené jak ze spolužáků, rodinných příslušníků a také z řad široké veřejnosti a z řad odborníků. Přínosem projektu je založení tradice takového typu soutěží v regionu. Dalším možností přínosu je konfrontace znalostí, dovedností a podpora soutěživosti a týmové práce jednotlivých škol v regionu.

Zárukou udržitelnosti projektu je samotná existence TMK a jeho širší podpora od města, kraje, MŠMT a podnikatelské sféry v regionu. Udržitelnost projektu je zajištěna týmem odborných pedagogických pracovníků TKM a DDM.

8. Vyhodnocení

Projekt v této fázi nelze vyhodnotit. Sice se již uskutečnil, ale vyhodnocení celého projektu bude probíhat v určitém období a není předmětem této práce.

4.2 Soutěžní disciplíny technických her

Soutěžní disciplíny jsou rozděleny do osmi jednotlivých položek. Jedná se o různé disciplíny, tak aby pokryly značnou část spektra technického směru

Obhajoba projektu z oblasti přírodních věd	V této disciplíně měly týmy za úkol popsat a obhájit projekt, který se dotýká oblastí techniky, přírodních věd nebo přírodních úkazů. Na přípravu projektu měly týmy dostatek času a mohly na něm pracovat ještě před zahájením technických her
Solární vozítko	Od pořadatelů akce, soutěžící v předstihu obdrželi stavebnici solárního vozítka. Jejich úkolem bylo sestavit vozítko na solární pohon, které mělo ujet určitou vzdálenost. Součástí stavebnice byla elektronika včetně DPS a solární panel, motorek s převody a základní stavební materiál (balza, kolečka, spojový materiál). Soutěžící si sami mohli vyrobit podvozek, ale museli dodržet velikost solárního panelu a funkci dodané elektroniky. Hodnotila se ujetá vzdálenost a kreativita při výrobě šasi.
balistika	Tato soutěž byla zaměřena do okruhu balistiky. Žáci měli k dispozici prak a střelivo a jejich úkolem bylo zasáhnout jednotlivé terče v různých vzdálenostech a úhlech od středu praku.

Znalostní test	Test obsahuje okruh otázek z oblasti fyziky, matematiky a přírodních věd. Otázky jsou koncipovány v souladu s RVP pro základní školy, druhý stupeň.
Skafandr pro vejce	Tato disciplína byly nejušměvnější ze všech. Týmy měly za úkol vyrobit pro obyčejné syrové vejce obal, tak aby vejce přežilo pád z výšky pět metrů.
Šikovná ruka	Tato disciplína spočívá v šikovnosti a koncentraci soutěžících. Na předem vyrobeném zařízení (kovová konstrukce představující dráhu) musí soutěžící provléknout druhý konec. Při dotyku obou částí se elektrický obvod uzavře a rozsvítí se kontrolka. Čím méně dotyků, tím lépe.
Prostorová představitost	Při této disciplíně měli žáci za úkol sestavit kasičku s držátkem ve tvaru míče. Obdrželi předem vyrobenou skládku a nesměli používat žádná lepidla nebo pásky.
Letecký konstruktér	Při této disciplíně byla hlavní částí konstrukce létajícího modelu házedla. Zde byl hlavní důraz kladen na řádnou aerodynamiku modelu a správné vyvážení. Od toho se odvíjela i doba letu, která byla měřena

4.3 Finanční rozpočet technických her

Finanční rozpočet je velmi důležitou položkou při tvorbě projektu. Musí zahrnovat veškeré položky financování, které jsou s projektem spojeny. Zde si okomentujeme jednotlivé položky technických her.

Nájemné	jedná se o pronájem sálu, kde je možno akci uskutečnit a to i s energiemi a personálem, který daný objekt spravuje. Pro tento projekt nájem dotoval městský úřad a tím ušetřil nemalé finanční prostředky.
----------------	--

Materiál	tato položka obsahuje finanční náklady na konkrétní nákup materiálu, který byl použit na výrobu a pořízení stavebnic solárních vozítek, leteckého modelu, výroba praku, nákup materiálu pro výrobu zařízení pro disciplínu šikovné ruce a skafandr pro vejce. Dále je zde zahrnut materiál pro zabezpečení řídicí činnosti (kancelářské potřeby).
Propagace	zahrnuje položky týkající se propagace akce (plakáty, regionální tisk a televize), a jejich distribuci. Soutěžní trička pro soutěžní týmy, která byla barevně rozlišena a opatřena logem technických her a výroba pamětních odznaků pro všechny zúčastněné.
Moderování-	jednalo se o celodenní akci, které se zúčastnil velký počet osob, a z tohoto důvodu byl osloven konferenciér, který celou akci moderoval.
Občerstvení	položka zahrnuje náklady na občerstvení všech zúčastněných. Zahrnuje pitný režim, svačinu a teplé nápoje pro soutěžící i realizační tým a také pohoštění odborné poroty.
Cestovné	zde jsou uvedeny náklady na dopravu soutěžících, realizačního týmu a odborné poroty
Odměny a ceny	tato položka znázorňuje finanční výdaje na ceny a odměny pro soutěžící. Od šestého místa obdrželi soutěžící upomínkové předměty. Pro vítěze soutěže byly vyhrazeny hodnotné ceny. Stejnou cenu obdrželi všichni členové družstva.
Odměna realizačního týmu a odborné poroty	zahrnuje finanční odměnu pro celý realizační tým a odbornou porotu

Na závěr této části bychom shrnuli poznatky z konání akce většího rozsahu. Jednalo se o první akci tohoto druhu v regionu, tak nemůže porovnat výsledky z jiné akce. Reakce na technické hry jsou pozitivní a doufáme, že se druhého ročníku zúčastní více družstev ze základních škol. Ohlas by měl přilákat i více sponzorů této akce a tím by se také zlepšila finanční stránka celého projektu.

Závěr

Práce shrnuje možnosti financování volnočasových aktivit mládeže, zejména v technických oborech z hlediska jejich využívání v podmínkách výchovně vzdělávacího procesu, a to se zřetelem na podmínky dané typem městské aglomerace okresního typu se spádovou oblastí.

Poznatky shrnuté v této práci jsou samozřejmě do jisté míry obecně aplikovatelné i na ostatní typy volnočasových aktivit.

První kapitola shrnuje legislativní rámec financování volnočasových vzdělávacích aktivit, zejména s ohledem na popis možností využití jednotlivých dotačních zdrojů financování.

Druhá kapitola popisuje vybavení a technické zázemí jednoho z klubů volnočasových aktivit, ve kterém osobně působím.

Ve třetí kapitole jsou uvedeny hlavní zásady a principy uplatňované při řízení projektů, neboť orientace v problematice projektového řízení je jednou ze základních podmínek úspěšného čerpání u všech dotačních titulů. Jedním z hlavních znaků financování projektů z dotací je jejich vyšší administrativní náročnost ve srovnání s ostatními zdroji financování. Proto tato kapitola shrnuje základní poznatky projektového řízení a zároveň může sloužit jako návod pro zpracování dalších projektů.

Čtvrtá kapitola popisuje konkrétní praktickou aplikaci principů a zásad uvedených v předchozích částech práce. To je aplikace pro variantu koncepčního a organizačního zajištění výchovně vzdělávací aktivity volnočasového charakteru pro děti a mládež staršího školního věku Technické hry. Varianta aktivity sleduje, jak už i vyplývá z názvu, základní orientaci na technické obory, a sleduje cíl podpory rozvoje znalostí a dovedností. Rovněž se zřetelem na tvůrčí profil některých částí aktivity, kdy účastníci s ohledem na věkovou, tedy i znalostní a zkušenostní úroveň vybrané cílové skupiny, zpracovávali volně zvolené téma do formy projektu vlastního řešení technicky orientovaného tématu.

Takto byl postupně naplňován cíl práce kdy na základě analýzy legislativních a kurikulárních dokumentů a odborné literatury byl vymezován základní rámec východisek k využití možností financování volnočasových aktivit, a to se zřetelem na možnosti v závislosti na zdrojích financování výchovně vzdělávacích aktivit. Zjištěné poznatky jsou východiskem pro model financování technického klubu pro děti a mládež se zřetelem k možnostem financování moderních výukových technologií ve volnočasových aktivitách.

Použitá literatura:

1. DOLEŽAL, Jan, Pavel MÁCHAL a Branislav LACKO. *Projektový management podle IPMA. 2., aktualiz. a dopl. vyd.* Praha: Grada, 2012. 526 s. Expert. ISBN 978-80-247-4275-5.
2. DOLEŽAL, Jan, Jiří KRÁTKÝ a Ondřej CINGL. *5 kroků k úspěšnému projektu: 22 šablon klíčových dokumentů a 3 kompletní reálné projekty.* 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 181 s. Management. ISBN 978-80-247-4631-9.
3. VYTLAČIL, Dalibor. *Projektové řízení a řízení projektů.* Vyd. 1. Praha: Česká technika - nakladatelství ČVUT, 2008. 142 s. ISBN 978-80-01-04001-0.
4. POSNER, Keith a Michael APPLGARTH. *Projektový management: [příručka rad, metod a nástrojů pro vedoucí a členy týmů, kteří chtějí dobře a efektivně zvládat své úkoly a povinnosti].* Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 111 s. ISBN 80-7367-141-7.
5. BARKER, Stephen a Rob COLE. *Projektový management pro praxi.* 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 155 s. Management. ISBN 978-80-247-2838-4.
6. ČESKO. *Školský zákon - ŠZ: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon): 2005/2006: prováděcí vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k předškolnímu, základnímu, střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání: náležitosti plnění povinné školní docházky: organizace školního roku: výroční zprávy a hodnocení školy: ukončování vzdělávání: evidence úrazů: zákon o pedagogických pracovnících: právní výklady Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.* 1. vyd. Praha: Newsletter, ©2005. 64 s. Soubor předpisů České republiky; seš. 11. ISBN 80-7350-052-3.

7. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: bílá kniha*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001. 98 s. ISBN 80-211-0372-8.
8. STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena a MAŽÁTKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.
9. RUDOLF, Jiří. *Organizace volnočasových aktivit dětí a mládeže v oblasti technické tvořivosti*. Praha, 2013. Bakalářská práce (Bc.). České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií, katedra inženýrské pedagogiky. Vedoucí práce Milan Škrabal.
10. *Státní rozpočet České republiky na rok 1994: schválený Parlamentem dne 7. prosince 1993*. Praha: Ministerstvo financí, 1994. 78 s
11. MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Vyd. 1. Praha: Orac, 2000. 190 s. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-86199-23-1.
12. ČICHOVSKÝ, Ludvík a kol. *Jak financovat komunální projekty?*. Ostrava: Montanex, 1996. 163 s. Jak na to?. ISBN 80-85780-62-3.
13. *Rozpočtová skladba v roce ...: [rozpočtová skladba, rozpočtová pravidla, vzory a směrnice k rozpočtu]*. Schneiderová, Ivana. [Praha]: Acha obec účtuje, [c2010]- .

Elektronické zdroje:

1. Dostupné z:
<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2014/rozpocet-v-kostce-17505> [vid. 25. 5. 2014]
2. Dostupné z:
<http://technickyklub.cz/portal/index.php/clanky/209-technicke-hry-2014-jsou-minulosti> [vid.1.11.2014]
3. Dostupné z:
http://radnice.litomerice.cz/archiv/8542/rozpocet_2014.pdf
[vid. 25.8.2014]
4. Dostupné z:
<http://technickyklub.cz/portal/index.php/napsali-o-nas/75-litomerice-technika-neni-nuda> [vid. 15.9.2014]
5. Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/mladez/evropsky-fond-mladeze-vyzva-k-podavani-projektu> [vid.3.11.2014]
6. Dostupné z:
<http://crdm.cz/crdm/strategie-crdm/> [vid.10.9.2014]
7. Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/mladez/zajmove-vzdelavani-1> [vid.10.9.2014]

Seznam zkratk

MŠMT-	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
DDM -	Dům dětí a mládeže
TKM -	Technický klub mládeže
HDP -	hrubý domácí produkt
ČRDM -	Česká rada dětí a mládeže
NNO -	nestátní nezisková organizace
EU -	Evropská unie
ČR -	Česká republika
RVP -	rámcový vzdělávací program
ŠVP -	školní vzdělávací program
TC -	technické centrum
NIDM -	Národní institut dětí a mládeže
DPS -	deska plošných spojů

Přílohy

1. Bavíme se s technikou

1. Bavíme se s technikou

ukázka jedné z obvyklých variant úpravy žádosti o finanční prostředky v podmínkách obce (města)

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ DOTACE V RÁMCI KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA

Název projektu: **Bavíme se s technikou**

1 Údaje o žadateli:

Název organizace	
Právní status organizace	
Zřizovatel	
Datum založení; IČ; DIČ	
Adresa žadatele (ulice + č.p.; město; PSČ)	
Název banky; číslo účtu	
Osoba oprávněná jednat jménem organizace	
Kontaktní osoba Tel: e-mail:	

2 Údaje o obsahu a zaměření projektu

Pracovní skupina komunitního plánování	
Strategický cíl	
Projektový záměr (opatření)	
Doba realizace projektu	

3 Popis projektu

3.1 Popis projektu (měl by být výstižný, max. rozsah 2 strany A4, musí mít věcnou návaznost na rozpočtové položky a detailně je charakterizovat)
Ideou projektu je celodenní akce „Bavíme se s technikou“. Akce je především zaměřena na děti ZŠ a SŠ, jejich rodiče, rodinné příslušníky a seniory.. Na vytyčeném

prostoru bude možnost se seznámit a vyzkoušet si různé technické disciplíny, ověřit si svou zručnost a kreativitu, seznámit se s inteligentním domem, roboty, modely a dalšími technickými zajímavostmi. Finanční prostředky budou využity zejména na pronájem technického vybavení, úhrady nájmu, materiálové zajištění, propagaci, cestovní náhrady a osobní náklady. Projekt by měl přispět k profilaci dětí a k probuzení zájmu o techniku a technických disciplín u dětí, mládeže a obecně i u dospělých, kteří ovlivňují využití volného času i profesní orientaci. Propagovat činnost TK a zájem města a jeho podporu techniky obecně.

3.2 Cíle projektu (Popište cíle aktivit, které mají být realizovány – cílový stav)
Cílem projektu je představit dětem, mládeži a dospělým, že technika může být zajímavá, že může být zdrojem informací ale i profesním cílem. Seznámit děti s možností uplatnit technickou kreativitu a nadchnout je pro studium techniky a řemeslných oborů.

3.3 Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou děti ZŠ a mládež, žáci SŠ. Vedlejší cílovou skupinou jsou občané v dospělém produktivním věku ale i senioři, kteří chtějí trávit svůj volný čas zájmem o techniku a technické disciplíny. Počet účastníků je obtížně definovatelný, ale na základě zkušeností můžeme předpokládat účast 200 - 300 dětí + rodinní příslušníci. Předpokládáme, že akce se zúčastní i náhodní návštěvníci, pedagogové, zastupitelé a zástupci firem.

3.4 Aktivity projektu (popis jednotlivých aktivit a jejich časový harmonogram)

Jednotlivé pracovní aktivity na celodenní akci "Bavíme se s technikou".

Zahájení 9:00 - 9:15

Jednotlivé aktivity se budou časově prolínat. Pro speciální aktivity jako ukázky techniky budou časově vymezeny.

Sekce:

DÍLNIČKA – možnost výroby jednoduchých výrobků ze dřeva, kovu, plastu.

MODELÁŘSTVÍ – vyrob si svůj jednoduchý model letadla / jiného modelu/

ELEKTROTECHNIKA – vyrob si jednoduchý elektrotechnický výrobek, zkus si pájet a pracovat s elektro součástkami.

ROBOTIKA – naprogramuj si svého robota

VÝPOČETNÍ TECHNIKA – neboj se počítače, poradíme, vyzkoušíte jak je to jednoduché

INTELIGENTNÍ DŮM – seznámte se s inteligentním řízením Vaší domácnosti

ROBOT JE OPRAVDU VÁŽNÁ VĚC – ukázky velkého robota a robotické inteligence

UKÁZKY UPOUTANÝCH MODELŮ LETADEL – mistr republiky a jeho letadlo na drátech

TECHNICKÉ ZAJÍMAVOSTI - ukázky zajímavých technických řešení.

TECHNICKÉ PŘEDNÁŠKY – přednášky o technických zajímavostech.

VELKÁ TECHNIKA- ukázky technických zařízení

Další aktivity budou upřesněny na základě participace spolupracujících subjektů.

Předpoklad ukončení akce 18:00

3.5 Zkušenosti žadatele se stejným nebo podobným projektem v minulém období

(Uveďte své zkušenosti s realizací a řízením projektů stejně nebo podobně zaměřených, včetně informace, jak se v minulých letech realizované aktivity osvědčily). Podobné akce pod názvem Dny s technikou byly pořádány již 2x a to na základních školách ve spolupráci s technickou univerzitou a finančně zajištěná z grantu EU, který je v současnosti vyčerpán.

Další akci jsme pořádali již v režii TK dne 15.12. 2012 s dotací města ve výši 5000,- Kč. Zde jsme si ověřili možnosti takovéto akce a kapacity TK. V plánu činnosti TK na rok 2013 je uspořádání dvou akcí podobného typu v průběhu roku 2013 zacílené na děti ZŠ. Zkušenosti z organizace takovýchto akcí máme velice pozitivní a ohlasy na již pořádané akce jsou výborné. Předpokládáme, že rozšířením cílové skupiny na všechny občany města bez rozdílu věku a umožnění účasti všech sociálních skupin, přinese kladný ohlas a zapojení rodin přispěje ke zlepšení sociálního klimatu v Litoměřicích. Skutečnost, že je možné trávit volný čas i nekonzumním způsobem může ovlivnit i určité sociálně patologické jevy ve městě.

3.6 Udržitelnost projektu a jeho spolufinancování z jiných zdrojů (Uveďte další zdroje spolufinancování a jakým způsobem bude zajištěna udržitelnost projektu)

V rámci přípravy realizace budou osloveni partneři z řad firem, které se pohybují v oblasti techniky.

OTÁZKA SPOLUFINANCOVÁNÍ ??????

Udržitelnost projektu je již nastíněna zahájením pravidelné činnosti TK a jeho aktivity na poli popularizace vědy a techniky. Získávání partnerů pro podporu projektu TK je v trvalém plánu propagace a medializace TK, včetně akcí na rok 2013.

3.7 Inovativnost/Originalita a potřebnost projektu

Projekt, který by popularizoval vědu a techniku u takto široké cílové skupiny je ve městě nový. Nikdy se zde nerealizoval. Není nám znám ani podobně pojatý projekt v ČR. Orientace na technické aktivity je naprosto mimořádná a ojedinělá a dlouhodobě není podporována. V současnosti společnost začíná postrádat technicky zdatné odborníky na všech stupních výroby. Myslíme, že slova starosty města jsou výstižná: „Jako absolvent střední průmyslové školy strojní a bývalý učitel fyziky mám velmi blízký vztah k technicky zaměřeným oborům. Je mi proto líto, že pocítujeme absenci většího množství technicky zaměřených odborníků. Proto patří velký dík lidem, kteří v Litoměřicích přišli s myšlenkou založení technického klubu dětí a mládeže, jehož ambicí je zajímavou a poutavou formou přesvědčit mladé lidi o tom, že technika je zajímavý obor, kterého není třeba se bát. Jde o perspektivní obor, s vysokou šancí budoucího uplatnění na trhu práce. Město proto myšlenku jeho vzniku podporuje od samého začátku.“ /14. 2. 2012
www.technickyklub.cz/portal/

3.8 Publicita projektu (max. 10 řádek. Podrobněji popište způsob informování veřejnosti o realizovaných aktivitách)
 Pro publicitu projektu budou využita místní media. Deník města, radniční zpravodaj, kabelová televize, další regionální deníky. Plakáty na veřejných plochách, ZŠ, SŠ. Pozvánky, informační středisko města, osobní pozvání.
 Publicitě bude věnována mimořádná pozornost, zkušenosti z již proběhlých akcí jsou jasným signálem, že publicita je základním kamenem úspěchu akce.

4 Celkové náklady projektu

Celkové náklady projektu v Kč (rozpočet žádosti musí být rozepsán v žádost část B – samostatný formulář)

5.1 Požadovaná částka od Města	
5.2 Finanční spoluúčast žadatele	
5.3 Jiné zdroje	

Dotaci žádám zaslat na účet č.	
---------------------------------------	--

Stvrzení podané žádosti statutárním zástupcem	
Jméno a příjmení	
Datum	
Podpis a razítko	

Povinná příloha - Rozpočet projektu část B žádosti !